

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ МОВ У ВИШАХ**

Матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції
8 жовтня 2019 р.

Харків – 2019

*Друкується за рішенням ученої ради Харківського національного
аграрного університету ім. В.В. Докучаєва
(протокол № 10 від 25 вересня 2019 р.)*

Оргкомітет: О. В. Ульянченко, ректор, член-кореспондент НААН України, доктор економічних наук, професор (голова); В. М. Петров, проректор з науково-педагогічної роботи, кандидат економічних наук, професор ХНАУ; Л. В. Герман, завідувач кафедри мовних дисциплін, кандидат філологічних наук, професор ХНАУ; І.Ю. Підгородецька, кандидат філологічних наук, доцент; В.Л. Чорна, Є.Г. Макарьська, ст. викладачі кафедри мовних дисциплін.

Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання мов у вишах: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (8 жовтня 2019 р., м. Харків) . – Харків: Мадрид, 2019. – 189 с.

До збірника ввійшли матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції науковців, викладачів, аспірантів, студентів, яка відбулася 8 жовтня 2019 року на базі кафедри мовних дисциплін Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. Об'єктом наукового обговорення стали актуальні питання мовознавства, міжкультурної комунікації, літературознавчих студій, сучасних технологій і методики викладання української та іноземних мов у навчальних закладах, новітніх тенденцій викладання предметів історико-філологічного циклу у ВНЗ.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

© Харківський національний
аграрний університет
ім. В.В. Докучаєва, 2019

Баласанян О.Д., старший викладач

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ТА ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Креативність – це термін, який сьогодні використовують усюди. А що є креативність? Що маємо на увазі, коли використовуємо цей термін? Це поняття набуло широкого поширення в різних життєвих сферах: у бізнесі, політиці, науці, сучасному мистецтві. Словники трактують «креативність» як творчі здібності індивіда, що характеризуються готовністю до продукування нових ідей; здатність підходити до нових, при цьому обґрунтованим рішенням проблем, що відхиляється від традиційних або прийнятих схем мислення і що входять у структуру. У сучасному суспільстві в різних галузях професійної діяльності креативність виступає одним із провідних чинників успішності людини. У наш час існує безліч підходів, напрямів і теорій креативності унаслідок того, що відсутнє єдине і чітко сформульоване визначення цієї категорії. Креативність розглядається як «повна протилежність шаблонного мислення, веде вбік від банальних ідей і звичного погляду, народжує оригінальні рішення» [1, с. 59-63].

Креативність — творчий потенціал індивіда, його творчі здібності, що виявляються не тільки в оригінальних продуктах діяльності, а й у мисленні, почуттях і спілкуванні з іншими людьми. Креативного індивіда зазвичай вирізняє інтерес і підвищена чутливість до всього складного, незвичного, відкритість до нового. Вона відзначається пластичністю, є самостійним чинником обдарованості і не обов'язково корелює з рівнем інтелекту індивіда та успішністю його навчання.

Як критерії креативності доцільно розглядати комплекс певних властивостей інтелектуальної діяльності: 1) швидкість (кількість ідей, що виникли протягом певної часової одиниці); 2) оригінальність (здатність витворювати «рідкісні ідеї», що відрізняються від загальноприйнятих, типових відповідей); 3) сприйнятливість (здатність відчувати незвичайні деталі, суперечності та невизначеності, а також готовність гнучко і швидко переходити від однієї ідеї до іншої); 4) метафоричність (готовність працювати у фантастичному, «неможливому» контексті, схильність використовувати символічні, асоціативні засоби для вираження своїх думок, а також уміння у простому бачити складне, і навпаки, в складному – просте)».

Серед умов, що стимулюють розвиток творчого мислення, науковці з

проблеми виокремлюють такі: ситуації незавершеності або відкритості на відміну від твердо заданих та таких, що строго контролюються; дозвіл ставити запитання та заохочення до збільшення їх кількості; стимулювання відповідальності та незалежності; акцентування самостійних розробок, спостережень, почуттів, узагальнень; увага до зацікавлень дітей з боку дорослих та однолітків» [3, с.360].

Креативне навчання – творчий процес, у результаті якого стає можливим створення суб'єктами навчальної діяльності продукції, що відрізняється новизною, самостійністю й оригінальністю рішень, тобто діяльності, здатної задовольняти потребу особистості в саморозвитку і творчому самовираженні, спрямованої на підвищення рівня мотивації та емоційності учнів.

«Основне завдання креативного навчання – розкриття творчого потенціалу і перетворення особистості в активну і творчу людину, а стосовно до навчання в університеті – набуття студентом своєї творчої індивідуальності. Для цього необхідно навчити студента не просто засвоювати знання, а й самостійно і креативно мислити, генерувати нові ідеї, мати власне судження, вміти його аргументувати і відстоювати в дискусії, приймати нестандартні рішення, демонструвати здатність і готовність застосовувати креативні якості на практиці» [2, с.152]. Розвиток креативності у кожного студента є індивідуальним. Розвивати креативне мислення – значить формувати й удосконалювати розумові операції: аналіз, синтез, порівняння та узагальнення, класифікацію, планування, абстрагування і володіти такими характеристиками мислення як критичність, глибина, гнучкість, широта, швидкість, варіативність, а також розвивати уяву і володіти знаннями різного змісту. Саме наявність таких якостей дає змогу студентам легко засвоювати дисципліни, а також є необхідним складником майбутньої професійної діяльності. Вирішення творчих завдань уможливорює вироблення у студентів компетентності, емпатії, вміння встановлювати контакти і без втрат розв'язувати можливі конфліктні ситуації в професійній діяльності, вміння швидко реагувати на мінливі умови і знаходити адекватні шляхи виходу з різних професійних або життєвих ситуацій.

Теоретичною основою такого навчання, на думку зарубіжних авторів, може служити теорія креативності, в рамках якої розроблено «12 стратегій навчання креативності»: 1) бути прикладом для наслідування: той, хто навчає креативності, повинен знайти джерело креативності в собі; 2) заохочувати сумніви, що виникають по відношенню до загальноприйнятих припущень і припущень навчити кожного дізнаватися речі і ситуації, які варто ставити під сумнів і заради яких варто ламати

списи; 3) вирішувати робити помилки, оскільки страх робити помилки веде до боязкості ризикувати, думати незалежно; 4) заохочувати розумний ризик: творчі особистості повинні ризикувати, оскільки вони прокладають новий шлях ніким не ходжений у минулому; 5) включити в програму навчання розділи, які б дозволяли учням демонструвати їх творчі здібності, проводити перевірку засвоєного матеріалу таким чином, щоб в учнів була можливість застосувати і продемонструвати їх творчий потенціал; 6) заохочувати вміння знаходити, формулювати і переформулювати проблему, оскільки вміння робити вибір – це навичка, яку теж потрібно опановувати; 7) заохочувати і винагороджувати творчі ідеї і результат творчої діяльності, оскільки учні виключно чутливі до того, що цінує вчитель; 8) надавати час для творчого мислення, бо творчість – процес, що вимагає часу і уявних зусиль; 9) заохочувати терпимість до невизначеності і незрозумілості: при нестачі часу або можливості «перетерпіти» період невизначеності, що виникають ідеї зазвичай передчасні і неоптимальні; 10) підготувати до перешкод, що зустрічаються на шляху творчої особистості: творчість – це не тільки вміння мислити творчо, а й уміння не здаватися; 11) стимулювати подальший розвиток, донести до учнів ідею: у творчості немає кінця; 12) знайти відповідність між творчою особистістю і середовищем, готувати учнів до того, що вони повинні або знайти, або самим створити такі умови, за яких їх творчі таланти отримали б заохочення [4, с.78].

Процес формування у студентів досвіду творчого мислення полягає в цілеспрямованій взаємодії, співтворчості педагога і учнів в адекватних спеціально організованих умовах із застосуванням необхідних механізмів, форм і методів організації занять. Форми і методи організації занять використовуються в комплексі і залежать від завдань конкретного етапу формування.

Література

1. Кохановская Д.Р. Развитие креативности студентов университета при изучении дисциплины «Информационные технологии» // Концепт: Науч.-метод. электрон. журнал. 2014. Т. 21. С. 59–63.
2. Остроумов А. И., Остроумова О. Ф. Креативность и креативное обучение как слагаемые модернизации образования // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. Тамбов: Грамота, 2013. № 2 (28). Ч. 1. С. 149-153.
3. Тэкекс К. Одаренные дети / К. Тэкекс. Москва: Просвещение, 1991. 78с.

Скуратівська Г.С.	117
Критерії відбору лексики з англійського професійного мовлення для студентів фінансових спеціальностей	119
Тарлева А.В.	
Баткина М.В.	
Глаголы движения – интенсивно	122
Чернявская С.Н.	
Немерцова Е.Е.	
Логико-семантическая структура научного текста и коммуникативная целеустановка	124
Баласанян О.Д.	
Розвиток креативності та творчого мислення студентів у вивченні іноземної мови	126
Герасименко Е.М.	
Лінгвістична креативність як невід’ємний складник креативної особистості	129
Гос Т.В.	
О методиках преподавания русского языка иностранным студентам	133
Гуськова О.Д.	
Марічерда Л.С.	
До питання про способи реалізації етноорієнтованої методики викладання російської мови як іноземної студентам з Марокко	136
Гутиева Ф.К.	
Мишина Л.И.,	
Некоторые вопросы обучения иностранных учащихся ПФ учебно-профессиональному общению	138
Кібенко Л.М.	
Деякі особливості викладання латинської мови студентам-іноземцям факультету ветеринарної медицини англійською мовою	141
Loginova O. V.	
Use of project method in teaching foreign languages	145
Макарска Ye.H.	
The peculiarities of teaching a foreign language	